

oförsåldt och tillförsäkra honom 5 % handelsvinst, kunde jag naturligtvis icke antaga sådant anbud.

– Erhåller nu just ett telegramm af innehåll: »att icke *bjuda* förskott för annat, än hvad importeres utöfver det, som sjelfmant intages med egna medel». Förlåt, Herr Senator, om jag icke kan finna mig särdeles smickrad af, att tilltros så litet urskiljning, för att icke säga, att bemötas med ett så besynnerligt misstroende. Uti ett enda fall, *hvarom jag anmält*, har jag tillåtit inberäkandet af ett, ännu icke ens införskrifvet som förbehåll utaf *dem*, som samtidigt förbundo sig att införskrifva ett sexdubbelt belopp, eller hela hälften af allt som med förskott inkommer.

Efterkommande Kejsrerliga Senatens befallning och för att tillika realisera en af mig redan länge fattad plan, om hvilken jag också för ett år sedan tillskref Herr Senatorn, har jag projekterat dikning och rödjning af sank aëgar. Fördelarne af denna plan synas mig så ögonskenliga att de icke torde tarfa utläggning – skada bara att den kunde stranda emot vederbörande jordegares möjliga obenägenhet att ikläda sig återbetalningsskyldighet för lån, som de icke få se i annan form än färdigt dikade och vädjade ägar; af hvilken anledning amorteringen i vissa fall torde böra utsträckas på ett större antal år. Men äfven detta vore ju bättre än att rent af skänka bort medlen genom aflägsna mossors torrläggning eller mindre nyttiga vägarbeten.

Till min ytterliga förvåning anmäler Consul Herloffson att han, som för ett parti om circa 8 000 stammar, *bjudit* 2 penni per Kubikfot, af *ve*derbörande Öfverforstmästare fått den upplysning, att svar först om 6 *veckor* (!) kunde väntas. I dessa tider borde svar på sådant anbud följa inom 6 dagar, per telegraf. Går det icke an, att påskynda saken?

Med utmärktaste högaktning har jag äran teckna mig

Välborne Herr Senatorns och Riddarens
ödmjukaste tjenare
G. v. Alfthan

Uleåborg den 28 Sept. 1867.

755 J. A. VON ESSEN – J. V. SNELLMAN 28.IX 1867
40 HUB, JVS handskriftssamling

Min ärade Bror!

Din skrifvelse af den 21. dennes träffade mig här i Joensuu, der, såsom jag tror mig hafva i mitt sednaste bref nämt, jag vid denna tid skulle inträffa. Ditt bref, fullt med skarpa förebråelser, har gått mig mycket till sinnas och ökat det missmod den förtviflade ställningen hos mig framkallat. Det går så ofta här i verlden, att då man tror sig handla som bäst, gör man som dummast. Du säger bland annat: »hela verlden vet att hunger uppstår i Idensalmi, Lapinlaks, Kiuruvesi, Thusniemi, Nilsjä, Juuga, Nurmis, Pielis, Homants». Wissrerligen vet hela verlden det *nu*, men den visste det icke den 4. September om morgonen, då jag begaf mig på resa, och jag trodde det vara min skyldighet att sjelf taga någon kännedom om vidsträcktheten och måttet af frostens verkningar och icke sitta stilla i Kuopio och invänta kronofogdarnes rapporter. Af

tidningarne har jag sett att Wasa och Uleåborgs Guvernörer gjort alldeles detsamma och ansåg mig deruti finna ett ytterligare stöd för det rätta i mitt handlingssätt. Jag finner nu att vi allesamman handlat dumt; eller kanske hafva de gjort rätt och jag orätt. Då jag imellertid, efter att hafva besökt de af mig i mitt sednaste bref omnämnda församlingar, fann hvilken nöd var å färde, afbröt jag resan, som Paqualén ensam fick fortsätta, och återvände till Kuopio, der den glädande underrättelsen mötte mig, att de påräknade importörerne allaredan begifvit sig till P~~e~~tersburg för att uppköpa mjöl, efter det under min frånvaro underrättelser om frostens härjningar från olika delar af länet till Kuopio inlupit. Äfven afläts skrifvelse hit, efter min återkomst, med förfrågan hvad man här kunde påräkna blifva importeradt. Svaret derpå hade icke ännu hunnit anlända, då jag å nyo begaf mig å färd, allt i den förmodan att jag deruti gjorde rätt. Detta svar hoppas jag dock här kunna meddela efter det sammanträde jag om några timmar kommer att hålla med köpmännen här.

10

Jag ber Dig hafva godheten icke bli ledsen, om äfven jag för ett fullkomligt öppet språk. Du säger: »med förvåning – att ej säga mera – hör man här att guvernören finnes hvarken i Kuopio eller Joensuu för att ordna importen». Till skingrande af denna förvåning anföres, att jag var ute på länet just för att utröna huru stort behovet kunde bli och att jag vid den tid, man tyckte att jag bort finnas i en af städerna, dock icke var overksam. Jag skulle väl först söka undersöka, till hvilket belopp ungefär import var nödig, innan något ordnande af sådan kunde vidtagas, menar jag. Uppriktigt sagdt vet jag ej hvarföre hvarken *Harin* eller någon annan behöfde »i Kuopio förgäfves vänta på Guvernören.» Han, såsom hvarje annan, har i Guvernörens frånvaro att vända sig till embetet, och fall måste ju alltid tänkas, då detta handlar i Guvernörens stad och ställe, så länge åtminstone det anses vara Guvernörens icke endast rätt utan äfven pligt att, då han så pröfvar nödigt, röra sig ute på länet för att taga kännedom om en mängd förhållanden, i hvilka han svårligen kan orientera sig, om han ständigt sitter i residensstaden. Det finnes mången som anser, att en Guvernör till och med uträttar mera för sitt län genom att ofta besöka de olika delarne af detsamma, än att sitta uppe på ämbetsrummet; men meningarne kunna häruti, som i allt annat vara delade, och lyckliga de få, som alltid förmå finna det rätta.

20

30

Jag ber dig vara öfvertygad, att jag, vid de sammanträden jag hållit, alldeles icke förespeglat folket några förhoppningar om hjälp af kronan. Tvärtom har jag sökt göra för dem begripligt, att styrelsens tillgångar icke medgifva några vidare uppoffringar, utan att de måste vara betänkta på att hjälpa sig sjelfve, så godt de kunna. Deras desiderande deremot har jag hvarken kunnat eller velat neka att upptaga och framställa.

40

Widare ber jag att, innan förkastelsesdomen öfver mig och mina tillgöranden fullständigt uttalas, dock i billigt betraktande äfven måtte tagas, att jag aldrig förut innehaft tjänst eller embete samt att det jag nu bekläder knappt mer än ett halft år af mig innehafts. Skulle åtgärderne således icke motsvara den öfverlägsna förmågans och den mångsidiga, mogna administrativa erfarenhetens fordringar, så bör sådant ej vara att undra på, och jag upprepar här: är man missnöjd med mig, så gifve man mig afsked på grått papper och sätte hit en person, som bättre förstår sin sak än jag.

50

Ännu anser jag mig böra tillägga, att jag icke skulle besvärat Dig med dessa rader, om jag icke ansett mig böra rättfärdiga mig så långt

ske kunnat. Jag har blott velat framhålla motiverne för mitt handlings-sätt, jag har ej velat påstå att det varit det rätta.

Nu några ord efter mötet med köpmännen här, hvartill 7 å 8. de förnämsta köpmän sig infunnit, bland hvilka Mustonen, tvenne Parviainen och Rynänen. De ville icke inlåta sig i bestämmande af någon siffra i afseende å mjölimporten samt påstådo att på veckotal inga partier att tala om i P(eters)burg varit tillgängliga samt att mjölet der till följd deraf stod till ett så enormt pris, att något afslutande för närvarande icke var möjligt. Ansågo äfven föga sannolikt, att numera
10 något mjöl kunde fås före seglationens upphörande, som kunde inträffa 14. dagar härefter. Wisade för öfrigt föga benägenhet för hela affären, ty hvarmed köper folket, menade man. Jag talade om att taga folkets produkter i utbyte mot mjöl. Gerna det, svarades, men sådana som man sjelf kan bli af med. t. ex. smör, talg, ull, skinn och hudar. Annat vore ej värdt att tala om och vore bara skräp, hvilket till intet pris kunde emottagas. Då jag allt höll på att kunna få veta åtminstone det ungefärliga belopp de trodde sig komma att importera, svarade Mustonen, att han komme att taga omkring 10 000 mattor, om han får pengar. Sade sig gått in med vaxlar i banken för ändamålet, men de ha
20 ej godkänts; han har fått dem med sednaste post tillbaka, och var temmeligen förgrymmad deröfver. Jag talte om möjligheten att få lån af staten, men derpå ville ingen stort lyssna och man gaf mig i allmänhet undvikande svar. Då man icke ville ingå i svaromål, rörande beloppet af tillämnad import, frågade jag slutligen, om man kunde hoppas att alle de öfrige köpmännen tillsammansantagne komme att importera lika mycket som Mustonen ensam, hvartill enhälligt svarades ja, med tillägg att man ville ansvara för att tillgång på mjöl nog skulle finnas på platsen i förhållande till efterfrågan och att man under
30 vintern skulle med forä hemta hvad icke p(er) ångbåt nu kunde fås, hvarjemte förmodades att prisen i P(eters)burg dertills skulle sänka sig så, att varan i alla fall icke komme att ställa sig dyrare här då än nu. Hemtar Mustonen således 10 000 mattor – han uppgaf nemligen att han ämnade bereda sig andra utvägar, ehuru banken ej godkänt hans vaxlar; men hvilka dessa utvägar äro, upplyste han mig icke om och jag ansåg mig icke heller berättigad att vidare söka intränga i hans enskilda affärer – och de öfriga lika mycket, så kan här påräknas en tillgång af minst 20 000 mattor; ty man trodde att S. Parviainen, hvilken som bäst är i P(eters)burg, derifrån skulle hemta med sig circa 1 500 mattor.
40 Vidare trodde man sig anta, att Wärsälä bruk importerat mellan 8 och 10 000 mattor ||Arppe torde härom kunna lemna närmare besked.|| hvilken uppgift bekräftades af kronofogden Kroijerus som jag i dag träffade. För Karelens räkning skulle således finnas ungefär 30 000 mattor. Komma till Kuopio 20 000 mattor + hvad herrar Svan, Borgström etc. kunna få in, samt de 10 000 mattor eller tunnor hvilka äro af Kronan att påräkna för undsättningsarbeten, så borde länet bli försedt med minst 60 000 mattor, eller 20 000 mattor mer än hvad i den officiella hemställan af den 23. dennes beräknades såsom minimi behof, och då vore ju ändå något åtgjort äfven här för att förebygga
50 hungersdöd, antaget att det beräknade partiet verkligen kommer att importeras och att folket har medel att lösa sig till detsamma; ty hvarken öfver det ena eller det andra torde min eller någon annans makt förmå befalla.

Jag sågo intet hellre, än att jag sluppe att plåga Dig med mina långa epistlar, men omständigheterna hafva åter varit af beskaffenhet att icke lemna mig något val. Jag anser mig böra stanna här till måndagen för

att samråda med de personer, hvilka förmodas inträffa här till landtbruksmötet, hvarefter jag, sedan jag öppnat detsamma, återvänder till Kuopio, för att der taga emot vidare ordres.

Med orubblig högaktning tecknar
med sann tillgifvenhet
Joh. Aug. v. Essen

Joensuu den 28. September 1867.

10

756 *K. J. HARFF – J. V. SNELLMAN 30.IX 1867*
RA, JVS samling

På min förfrågan till Lovisa har jag erhållit det meddelande: att frakten å Sibbo beräknas med 80 penni p(æ)r tunna korn och tager båten hvarje gång c:a 80 tunnor. Den går 3 gånger i veckan.

Å Viktoria har jag jemväl i dag tillsagdt om ifrågavarande transport och har Kaptenen lofvat lasta hvad möjligt är – till och med ända tills 250 tunnor; frakten i denne båt torde dock blifva 1. Mk p(æ)r tunna.

Var god och låt mig få veta, då jag i denna angelägenhet kan vara till tjänst.

Julius Harff

d. 30 September 1867,

⟨Bilaga⟩

Uppköpta:

1 000 Mattor Mjöl 925
2 000 » Råg 945
825 » d:o 950
2 000 » d:o 935
2 000 » d:o »

30

Försändning till Uleåborgs län

1 000 Mattor Mjöl p(æ)r Suomi
1 500 » Råg » Alexander i dag färdig
1 500 » d:o » Porthan att afgå d(æ)n 12 October
1 500 » d:o » Alexander andra resa
1 500 » d:o » Österbotten & Suomi i denna och nästa vecka

40

till Joensuu

2 000 Mattor Råg befraktad p(æ)r Ångfartyg direkt å 4 L \mathfrak{S}

till Kuopio:

6 000 Mattor Råg befraktning afslutad förmedelst täckta barkar bugserade af Ångbåtar ända fram till Kuopio

Inlastning af de till Joensuu och Kuopio bestämda partier börjar i Morgon.

Julius Harff

Helsingfors d. 30 September 1867.

50